Javne nabavke u odnosu na privredne subjekte

MODUL H

Pokretanje postupka zbog povreda pravila javnih nabavki

DIO 7

Odjeljak 1: Uvod 107

Odjeljak 2: Narativni dio 108

ODJELJAK 1
UVOD

1.1 CILJEVI

Ciljevi ovog poglavlja su razmatranje, objašnjavanje i razumjevanje:

1. mogućnosti koje ponuđači imaju na raspolaganju da bi osporili uočene povrede pravila;
2. mjera koje se mogu preduzeti u nacionalnim sudovima;
3. načina na koji Evropska komisija može direktno da pomogne;
4. posebnih pravnih sredstava predviđenih direktivama o pravnim ljekovima.

1.2 VAŽNA PITANJA

Najvažnija pitanja koja su sadržana u ovom poglavlju su:

- osnovne i zajedničke mjere zaštite predviđene pravom i direktivama EU;
- uloga ponuđača;
- uloga Evropske komisije i Suda;
- alati koje ponuđači imaju na raspolaganju.

Ovo znači da je od presudnog značaja da se potpuno shvati(e):

- područje djelovanja nacionalnih sudova, Evropske komisije i Evropskog suda;
- tačni pravni ljekovi koji su dostupni u skladu sa direktivama o pravnim ljekovima (izmjenjenim i dopunjenim);
- procedure koje se primjenjuju za svaki postupak;
- vremenski rokovi koji se mogu primjeniti.

1.4 RELEVANTNOST

Ove informacije će biti od ključnog značaja za ponuđače koji osjećaju da su nepravedno tretirani i mogu da ukažu na situacije koje izgledaju kao povreda pravila o javnim nabavkama EU. U ovom odjeljku se ponuđači vode kroz mogućnosti za pokretanje postupka i procedura koje se primjenjuju, tako da budu u položaju da odbrane prava koja su im data u skladu sa direktivama.

ODJELJAK 2
NARATIVNI DEO

2.1 UVOD

Pravila o nabavkama direktiva EU su od male važnosti ako ih naručioci pravilno ne primjenjuju. Nepravilna primjena može da bude rezultat grešaka, previđanja ili nerazumjevanja, ili rezultat smišljenog djelovanja od strane službenika za nabavke. Bez obzira na razlog, privredni subjekt je onaj koji je obično u najboljem položaju da identifikuje moguću povredu, a direktive obezbjeđuju instrumente.

U H7 razmatramo različite mogućnosti koje nudi zakonodavstvo Zajednice. One se zasnivaju na dve glavne direktive

(1) Direktiva o pravnim ljekovima za klasični sektor: Direktiva 89/665, i

(2) Direktiva o pravnim ljekovima (za posebne sektore): Direktiva 92/13

Obe navedene direktive su izmjenjene i dopunjene jednom, novom direktivom: Direktivom 2007/66.

U slučaju kada privredni subjekti opaze probleme ili smatraju da je došlo do povrede, prvo dejstvo uvek treba da bude obavještavanje predstavnika naručioca kako bi se ukazalo da su možda prekršena pravila. Ukoliko je povreda rezultat greške, to omogućava naručiocu da popravi grešku, što se i dešava u ogromnoj većini slučajeva. Međutim, ukoliko naručilac ne popravi grešku, privredni subjekt može da preduzme dodatno dejstvo. Same direktive nude seriju mogućih pravnih ljekova koji mogu da se iskoriste pred domaćim sudovima ili pred posebnim revizionim tijelima, ukoliko takva tijela postoje

U Crnoj Gori, zaštita prava učesnika u postupku javne nabavke i javnog interesa, u svim fazama postupka javne nabavke, obezbjeđuje se na način i pod uslovima utvrđenim ovim zakonom. Postupak zaštite prava pokreće se žalbom koja se izjavljuje Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javnih nabavki

Izmjene i dopune iz 2006. godine takođe omogućavaju državama članicama da preokrenu ovo obavještenje u zahtjev za prvu reviziju od strane naručioca. Ukoliko je to slučaj, postavljanje zahtjeva (faksom ili elektronskim putem) povlači privremeni prekid postupka u trajanju od pet dana. Prema tome, u slučaju kada je predviđena ova prvobitna faza revizije, ona nudi privrednim subjektima značajan prvi „udarac" koji treba biti shvaćen ozbiljno s obzirom na suspenziju. Privremeni prekid (suspenzija) ne sprječava uvođenje privremenih mjera.

U skladu sa ZJN CG. blagovremeno podnijeta žalba prekida sve dalje aktivnosti naručioca u postupku javne nabavke, do donošenja odluke po žalbi.Izuzetno, Državna komisija može da odobri nastavak postupka javne nabavke na zahtjev naručioca, ako bi zbog prekida postupka javne nabavke naručiocu nastupila znatna šteta koja je nesrazmjerna sa vrijednošću javne nabavke ili bi bio ugrožen interes Crne Gore i u slučaju iz člana 25 tačka 1 alineja 3 ovog zakona.Zahtjev se može podnijeti u roku od pet dana od dana prijema žalbe. O podnesenom zahtjevu Državna komisija odlučuje u roku od tri dana od dana podnošenja zahtjeva. tome obavijesti sve učesnike u postupku,

u roku od tri dana od dana dostavljanja odluke.

Ako Državna komisija usvoji zahtjev, naručilac je dužan da o tome obavijesti sve u;esnike u postupku roku od tri dana od dana dostavljanja odluke.

Međutim, ovo nije jedinstvena mogućnost. Takođe je moguće da se podnese žalba Evropskoj komisiji koja, ukoliko smatra ja se desila povreda, sama može da preduzme dejstvo protiv države članice.

Kao i u slučaju sa glavnim proceduralnim direktivama, cilj Direktive o pravnim ljekovima nije usaglašavanje zakona država članica u odnosu na ovo, već utvrđivanje minimalnih kriterijuma i mjera zaštite da bi se garantovala zaštita prava koja proizilaze iz proceduralnih direktiva. Ovo je neophodno s obzirom na veoma različite postupke koji su dostupni u nacionalnim jurisdikcijama, a koji pokazuju flagrantnu neusaglašenost sredstava zaštite koja se nudi subjektima prava Zajednice. U ovom poglavlju ćemo razmatrati samo minimalne kriterijume utvrđene u direktivama o pravnim ljekovima.

2.2 SPROVOĐENJE

Sprovođenje prava Zajednice, uključujući i sprovođenje direktiva o javnim nabavkama, nije regulisano samo direktivama o pravnim ljekovima. Domaći sudovi imaju ulogu da obezbjede primjenu prava Zajednice uopšte, dok Evropska komisija ima posebnu ulogu čuvara prava Zajednice. Takođe treba da se razmotre i ove uloge.

2.2.1 Korišćenje domaćih sudova

Direktive moraju da se prenesu u nacionalno zakonodavstvo, čime se obezbjeđuju nacionalni propisi za sprovođenje pravila Zajednice. Domaći sudovi ili bilo koji drugi priznati tribunali moraju da štite prava i obaveze građana (privrednih subjekata) koji su kreirani prema pravu Zajednice. Pojedinci pokreću veliki broj slučajeva pred sudovima sa nacionalnom nadležnošću koji se bave povredama proceduralnih direktiva. Takve povrede su rješavane u skladu sa postojećim postupcima i odredbama nacionalnih zakona. Međutim, razilaženja između nacionalnih nadležnosti sa aspekta dostupnih pravnih ljekova i efikasnosti ovih pravnih ljekova su bila razlog koji je doveo do donošenja Direktive o pravnim ljekovima, koja ima za cilj postavljanje privrednih subjekata u svim državama članicama na sličnu, ako ne uvjek sasvim identičnu osnovu.

Osim specifičnih mjera sprovođenja predviđenih u direktivama o pravnim ljekovima, Ugovor podržan od strane Evropskog suda pravde (ESP) oduvek je predviđao sredstva za rešavanje kršenja primarnog i sekundarnog zakonodavstva Zajednice. Ovo potiče iz same prirode prava Zajednice kroz stvaranje prava na koja pojedinci mogu da se pozovu u svojim domaćim sudovima (vidite H1).

Jasno je utvrđeno da je pravo Zajednice u mogućnosti da stvori prava na koja pojedinci (uključujući i kompanije) mogu da se pozovu u svojim nacionalnim sudovima, koji imaju obavezu da ih štite. Ovo se dešava tamo gdje odredbe Ugovora imaju direktan efekat, odnosno gdje imaju efekat kreiranja prava bez daljnjeg implementiranja. To se ne dešava automatski i podliježe određenim uslovima. Direktan efekat se garantuje ako je obaveza nametnuta državi članici:

- jasna i precizna,

- bezuslovna, i
- u slučaju mjera za sprovođenje, državama članicama ili institucijama Zajednice se ne daje prostor za izbor.

Slučaj direktiva je problematičniji od odredaba Ugovora s obzirom na to da su one uopšteno obavezujuće u odnosu na rezultat koji se treba postići i samo u odnosu na državu članicu kojoj su upućene, ali ostavljaju nacionalnim organima izbor forme i metode. Ipak, ESP je takođe potvrdio da direktive mogu imati i direktan efekat u slučaju kada ispunjavaju ista tri uslova.

Međutim, direktni efekat direktiva je ograničen na dva načina.

- Prvo, direktive su obavezujuće samo u odnosu na rezultat koji se treba postići.

  Direktive sadrže datum do kog taj rezultat treba da se postigne, ali se ne smiju koristiti kao osnov dok države članice nisu imale dovoljno vremena da primjene izabrane forme i metode implementacije.

Nakon isteka tog vremenskog roka i neusvajanja mjera za sprovođenje koje se zahtjevaju direktivom od strane države članice, ona se ne može pozivati, kao u slučaju pojedinaca koji djeluju u saglasnosti sa tom Direktivom, na sopstveno neizvršavanje obaveza iz Direktive. Privredni subjekti takođe kao osnov mogu iskoristiti direktan efekat u slučaju kada je, nakon datuma za sprovođenje, država članica sprovela Direktivu ali je to uradila nepravilno. U ovim okolnostima direktan efekat Direktive će obezbjediti da odredba Direktive poništi dejstvo nepotpune nacionalne implementacije. To znači da, ukoliko država članica nije pravilno implementirala direktive a naručilac se pridržava nepravilne implementacije, privredni subjekt može da pokrene postupak protiv povrede direktiva koja nastaje kao rezultat u slučaju kada je oštećen povredom.

- Drugo ograničenje je u tome što je direktiva upućena državama članicama.

  Niko osim njih nema obavezu za njeno implementiranje. Termin „država članica“ obuhvata emanaciju države i uopšteno uključuje sve one naručioce koji su identifikovani u direktivi tako da bi privredni subjekti mogli da se pozovu na direktni efekat direktiva u postupku protiv naručilaca definisanih u proceduralnoj direktivi.

S druge strane, ona ne može da obuhvati dio privatnih naručilaca identifikovanih u komunalnim sektoru s obzirom na to da oni nužno ne predstavljaju „emanaciju države“. Prema tome, u posebnim sektorima bi privredni subjekt morao biti siguran da posebni sektori mogu da se smatraju djelom države i da tek nakon toga pokuša da pokrene postupak protiv njih ispred nacionalnog suda u skladu sa doktrinom direktnog efekta.

Kada se radi o direktnom efektu direktiva, od ESP-a je zatraženo da razmotri pojedinačne odredbe različitih proceduralnih direktiva. Odredbe se moraju razmatrati jedna po jedna i pojedini članovi se moraju analizirati pojedinačno. Na primjer, ESP smatra da suštinska pravila koja se odnose na oglašavanje, sprovođenje konkurentnog postupka i dokaze i kriterijume za izbor i dodjelu ugovora uglavnom imaju direktan efekat.

Zbog obezbjeđivanja konzistentnosti u Zajednici, nacionalni sudovi imaju pravo, a ponekad se od njih i zahtjeva da upućuju ESP-u pitanja u vezi valjanosti i tumačenja akata Zajednice koji proizilaze iz konteksta postupaka koji se vode u njima. To se vrši u skladu sa postupkom utvrđenim u članu 234. Ugovora. U suštini, član 234. daje Evropskom sudu pravde jurisdikciju da donosi preliminarne odluke u odnosu na tumačenje Ugovora i tumačenje valjanosti akata institucija Zajednice.

Nacionalni sud ili tribunal ima pravo, a ukoliko se radi o sudu krajnje instance, i obavezu

da potraži od ESP-a da donese preliminarnu odluku ukoliko strane ili sam sud na sopstven predlog pokrenu pred sudom pitanje tumačenja ili validnosti. Da bi izvršio upućivanje, nacionalni sud mora da smatra da je odluka o takvom pitanju neophodna da bi mogao da donese presudu. Pitanje ili pitanja se šalju upućivanjem koje vrši sud ali u praksi pitanje u stvari pokreću strane u slučaju i njihovi advokati. Evropski sud pravde često preformuliše pitanje da bi mu dao najadekvatniji odgovor, ali važno je da strane u sporu stave pitanja u okvir koji će im obezbjediti odgovore koji su im potrebni.

Važnost postupka je u načinu na koji on garantuje doslednu primjenu prava Zajednice. Podržavajući pravo i djelujući kao krajnji arbitar prava Zajednice, on obezbjeđuje da se prava pojedinaca koja potiču iz Ugovora i direktno efektivne mjere koje se usvajaju u skladu sa njim jednako i dosledno zaštićuju na teritoriji Zajednice.

2.2.2 Kako može pomoći Evropska zajednica

Mjere za sprovođenje predviđene Direktivom o pravnim ljekovima su možda jedini noviji instrumenti koji su dostupni da bi se obezbjedila usaglašenost sa proceduralnim direktivama. U odsustvu posebnih pravnih ljekova za korigovanje povreda postupaka javnih nabavki, Komisija je u prošlosti izvršavala (i produžava da izvršava) svoju tradicionalnu ulogu čuvara Ugovora EEZ.

Za tu svrhu, Ugovorom su joj data ovlašćenja za nadzor i sprovođenje koja ona uspešno koristi u oblasti javnih nabavki. Veliki broj ovih ranih slučajeva koji su se bavili povredama direktiva o javnim nabavkama, a koji su se našli ispred ESP-a, bili su rezultat djelovanja Komisije na sopstvenu inicijativu ili na osnovu žalbe od pojedinačnog privrednog subjekta. Pored malog broja slučajeva koji stižu do ESP-a, Komisija se bavi i sve većim brojem nepravilnosti koje se rešavaju neformalno. S druge strane, ograničenja resursa Komisije su takva da ona može da sprovede ne više od veoma selektivnog pregleda primjene postupaka javnih nabavki u državi članici.

Član 226. Ugovora daje Komisiji ključnu ulogu u nadzoru usaglašenosti država članica sa njihovim obavezama u skladu sa Ugovorom uključujući, između ostalog, usaglašenost sa specifičnim direktivama kao što su direktive o javnim nabavkama.

Ukoliko Komisija smatra da država članica nije ispunila obavezu u skladu sa Ugovorom, ona može nakon što je sprovela određene proceduralne korake da iznese predmet ispred ESP-a. U slučaju direktiva, ovo obično znači neimplementaciju ili nepravilnu implementaciju direktiva u nacionalnom pravu.

Postupak se često koristi iako se većina slučajeva rješava u upravnoj fazi prije početka postupka u ESP-u. U slučaju da je predmet iznijet pred ESP i ESP zaključi da država članica nije ispunila svoje obaveze, država je obavezna da preduzme potrebne mjere da bi se usaglasila sa presudom. Za nadležne organe države članice (uključujući i nacionalne sudove) ovo znači zabranu protiv primjene nacionalnog pravila koje je potvrđeno kao neusaglašeno sa Ugovorom i, ukoliko okolnosti to zahtjevaju, obavezu da preduzmu sve potrebne mjere da bi omogućili cjelovitu primjenu prava Zajednice. Države članice takođe mogu biti obavezane

da plate kaznu.

Postupak može da pokrene Komisija na svoj predlog ili kao rezultat žalbe pojedinca

Čak i ako je žalba upućena protiv posebnog naručioca, dejstva Komisije će biti protiv države članice. Bez razlike da li je zasnovan na sopstvenoj inicijativi Komisije ili na žalbi pojedinca, postupak je u suštini isti. Osnovni postupak uključuje sljedeće:

(a) **Postupak žalbe**

Komisija saznaje o nedostacima država članica na više načina. Ona nadgleda nacionalne mjere za sprovođenje i, u oblasti javnih nabavki, obično mora da bude informisana o nacionalnim mjerama kojima se sprovode direktive o javnim nabavkama (ovo je predviđeno proceduralnim direktivama). Međutim, ima mnogo primjera povreda za koje Komisija jednostavno ne saznaje i baš u ovom djelu pojedinci i kompanije kojima je naneta nepravda mogu da odigraju ulogu.

Kada pojedinac ili kompanija smatra da država članica krši svoje obaveze iz Ugovora, on može da podnese žalbu Komisiji. Žalba može biti neformalna ili formalna. Kompanija koja se smatra povređenom može, ukoliko želi, da ostane anonimna i da preferira da Komisija ne otkrije njen identitet državi članici ili vladinoj agenciji o kojoj je riječ. Razlog za ovo može biti očuvanje poverenja u kompaniju ili možda zbog toga što postoji strah od komercijalne osvete. U takvim okolnostima, pojedinac bi mogao da pristupi Komisiji neformalno da bi obavjestio zainteresovane službe o potencijalnim povredama prava Zajednice. To može biti moguće tamo gdje su povrede na koje se odnosi žalba uopštene i gdje se „ne mogu pratiti tragovi", ali je znatno teže kada je povreda rezultat izdvojenog slučaja.

Bez obzira na način iniciranja, postupak žalbe vodi do pravnog postupka od strane Komisije i direktno nije povezan sa pojedinačnom žalbom. Neformalne žalbe služe samo da bi se još bolje onemogućila identifikacija. Međutim, u praksi odsustvo poznatog pojedinačnog podnosioca žalbe može da liši Komisiju specifičnog slučaja na koji će možda biti potrebno da se pozove. Neformalne žalbe mogu da onemoguće dostavljanje dovoljno informacija i dokaza Komisiji na osnovu kojih bi ona postupala. Iako pravni postupak nakon podnošenja žalbe vodi Komisija, podnosilac žalbe će uglavnom biti informisan o napretku i prema tome će imati mogućnost da dâ dodatna opažanja ukoliko to bude potrebno.

(b) **Podnošenje žalbe**

Slučajevi povezani sa javnim nabavkama ne podliježu strogim proceduralnim zahtjevima. Ipak, iskustvo je pokazalo da postoje određeni elementi koji treba da budu uključeni u svaku žalbu. Žalba treba da sadrži osnovne informacije o podnosiocu žalbe, kao i činjenice o slučaju.

Najznačajniji aspekt žalbe je da se opišu, u što je moguće više detalja, potpune činjenice slučaja. Striktno govoreći, Komisija bi trebalo da utvrdi i insistira na povredama koje se otkrivaju činjenicama i, čak i u slučaju kad podnosilac žalbe upućuje na moguće povrede, Komisija ne može uvjek sve da uzme u obzir. Na kraju, uvjek je na Komisiji da odluči protiv kojih povreda će postupati. Međutim, zbog istih razloga zbog kojih je neophodno da se dâ detaljna izjava zasnovana na činjenicama, preporučljivo je da se Komisiji pomaže koliko je to više moguće. U slučaju kada se pred Komisijom podnese potpuni spisak potencijalnih kršenja

Ugovora, službe Komisije će biti u boljoj poziciji da istraže tvrdnje. Podnosilac žalbe će imati više vremena (i više će biti zainteresovan) da otkrije i potkrepi povrede države članice, i imaće na raspolaganju više vremena, informacija i resursa.

Sama Komisija neće biti u stanju da dodjeli obeštećenje kao kompenzaciju za bilo kakav gubitak koji se navodi u žalbi (iako bi nacionalni sud to mogao), ali postojanje takve štete će pomoći da se utvrdi težina žalbe. U određenim veoma ozbiljnim slučajevima Komisija može da potraži od ESP-a da donese privremenu mjeru, kao u slučaju kada je potrebno hitno djelovanje da bi se izbegle takve štete.

Za korigovanje situacije je takođe korisno da se ukaže na proceduralne korake koji se preduzimaju na nacionalnom nivou. Ne predstavlja strogo pravilo da Komisija djeluje tek kada su iscrpljeni svi drugi nacionalni postupci, ali svakako predstavlja značajan faktor. Često može da postane jasno da nacionalni upravni ili politički postupci nisu odgovarajući da bi se zaštitila prava pojedinaca suočenih sa povredom prava Zajednice, ili čak da oni ne postoje. U takvim slučajevima, dokaz o ovim nedostacima u nacionalnom sistemu može da podstakne Komisiju na dalje djelovanje.

Sve takve žalbe treba slati u pismenoj formi Sektoru za nabavke DG Markt-a (DG Markt/Procurement).

(c) Postupak u skladu sa članom 226

Nakon što je podnesena žalba, slučaj je izvan kontrole podnosioca. Službe Komisije mogu da zatraže dodatne informacije od podnosioca, ali vođenje slučaja iz ove faze nadalje je potpuna odgovornost Komisije. Podnosilac ne može da prisili Komisiju da postupa, a povlačenje žalbe nužno ne znači i da će postupak biti zaustavljen. Svakako, to je taktičko oružje u rukama potencijalnih podnosilaca žalbi.

Ukoliko Komisija zaključi da postoji povreda prava Zajednice, ona preduzima zvanične korake da popravi situaciju. Obično koristi postupak predviđen članom 226. Ugovora. Bitni koraci su sljedeći:

- ostvarivanje kontakta sa zvaničnim organima države članice

  Komisija ostvaruje kontakt sa zvaničnim organima predmetne države članice postavljajući pitanje navodnog kršenja i zahtjevajući od države članice da podnese svoja zapažanja. Ona to radi putem zvaničnog obavještenja. Ne postoje vremenski rokovi za ovaj dio postupka i mnogo toga zavisi od značaja koji službe Komisije daju povredi.

- odgovor države članice

Država članica obično odgovara na prigovore Komisije.
Podnosilac žalbe može biti informisan o različitim stavovima (ali nema „pravo" na ove informacije) i može poželjeti da dâ dodatne komentare. Podnosiocu žalbe se garantuje mogućnost dopune informacija. Ukoliko Komisija nije zadovoljna

odgovorom države članice, ona postupa dalje..

- **osnovano mišljenje Komisije;**

  Komisija objavljuje „osnovano mišljenje". Ono obuhvata potpunu izjavu i činjenice, kao i zvaničnu izjavu o povredama prava Zajednice koje su se navodno desile. Osnovanim mišljenjem se zahtjeva prekid povreda, ali obično se ne sugerišu mjere koje će se preduzeti. Ne postoji vremenski rok između prethodne faze i izdvajanja osnovanog mišljenja, ali postoji rok u kome se od države članice zahtjeva da se usaglasi. On se obično utvrđuje na dva mjeseca.

- ESP.

Ukoliko se država članica ne usaglasi u utvrđenom vremenskom roku, predmet se iznosi pred Evropski sud pravde u Luksemburgu. Ukoliko je krajnji rezultat presuda protiv države članice, ona će biti obavezana da prekine sa povredom(ama). Podnosilac žalbe nema nikakvu poziciju u postupku ESP-a, ne može da bude zastupan i da daje komentare čak ni kao posmatrač.

(d) **Privremene mjere**

Član 243. Ugovora daje ESP-u ovlašćenja da propisuje neophodne privremene mjere u svim slučajevima koji su podnijeti sudu. S obzirom na to da slučajevi podnijeti ESP-u često mogu da traju i do dvije godine prije konačne presude, ovo ovlašćenje je posebno važno u slučajevima gdje postoji određen stepen hitnosti.

Zahtjev za privremenu mjeru podnosi strana u slučaju ispred ESP-a i on se mora odnositi na konkretan slučaj. Prema tome, u sadašnjem kontekstu samo Komisija (ali ne i podnosilac žalbe) ima pravo da traži privremenu olakšicu u slučaju koji je već podnesen ispred ESP-a.

Zahtjev za privremenu mjeru koji se može podnijeti u isto vrijeme sa početkom postupka, ali u odvojenim dokumentima, biće saslušan od strane predsjednika ESP-a (sve dosadašnje zahtjeve u slučajevima javnih nabavki je saslušao predsjednik). Zahtjev se obično dostavlja i suprotnoj strani, kojoj se daje kratak rok da podnese pismene ili usmene zabilješke. Međutim, predsjednik može u isključivom slučaju da izda nalog ex parte, prije nego što je suprotna strana podnijela zabilješke..

Načela kojima se reguliše izdavanje privremene mjere su se razvijala u toku sudske prakse ESP-a. U praksi, ESP očekuje da strana koja traži privremenu mjeru pokaže prima facie slučaj i neophodnost za hitno djelovanje da bi se izbjegla ozbiljna i nepopravljiva šteta (hitnost). Nalog će se dati osim ako suprotna strana može da dokaže da će i ona trpeti ozbiljnu i nepopravljivu štetu (test ravnoteže interesa).

2.3 ZAJEDNIČKA PRAVNA ZAŠTITA DIREKTIVA O PRAVNIM LJEKOVIMA

Osnovne odredbe direktiva su iste, ali postoje neke materijalne razlike koje će biti objašnjene u nastavku.

Član 1 obje direktive utvrđuje ciljeve. Obje treba da obezbjede da odluke donijete od strane naručilaca u kontekstu postupaka dodjele ugovora spadaju pod opseg relevantnih proceduralnih direktiva i mogu da budu efektivno i brzo revidirane u odnosu na njihovu usaglašenost sa pravom Zajednice u oblasti javnih nabavki.

U posebnim sektorima, Direktiva o pravnim ljekovima daje mogućnost korišćenja ista tri specifična sredstva koja su dostupna u nacionalnim sudovima i pred nacionalnim revizionim tijelima, kao u slučaju javnog sektora. To su privremene mjere, poništenje odluka i dodjela obeštećenja. Međutim, s obzirom na to da su obeštećenja uvek dostupna, države članice su slobodne da izaberu između dva alternativna ali istovremena sistema pravnih ljekova. Prvi sistem je isti kao i sistem predviđen u javnom sektoru i odnosi se na ovlašćenja za dodjelu privremene mjere i mjere poništenja. Kao i u javnom sektoru, Komisiji su pored ovlašćenja koje ima u skladu sa članom 226. Ugovora data i posebna ovlašćenja da interveniše. Drugi sistem se odnosi na ovlašćenje za dodjelu destimulativnih plaćanja umesto privremenih mjera i poništenja.

Izmjenama i dopunama od 2006. godine je uveden i obavezan period „mirovanja". Ovo je važna novina koja može biti od koristi privrednim subjektima koji žele da ospore navodne povrede.

2.3.1 Primjena

Direktive o pravnim ljekovima se primjenjuju u slučaju ugovora koji spadaju u opseg primjene proceduralnih direktiva. Na primjer, one se ne primjenjuju na ugovore koji ne ispunjavaju prag vrijednosti tih direktiva.

Pravni ljekovi su dostupni u odnosu na odluke donijete od strane naručilaca, iako termin „odluka" nije definisan. Jasna namjera je da se obuhvati korišćenje diskriminatornih tehničkih, ekonomskih ili finansijskih specifikacija; odluke za uključivanje ili isključenje određenih

privrednih subjekata ili dodjelu ili nedodjelu ugovora određenim privrednim subjektima su takođe „odluke" koje se donose u smislu direktiva o pravnim ljekovima. Ove „odluke" se mogu donositi isključivo na osnovu kriterijuma za izbor i dodjelu ugovora, koji su dozvoljeni proceduralnim direktivama

U slučajevima kada naručilac uopšte nije ni počeo postupak dodjele ugovora ili nije oglasio javnu nabavku, a kada je u stvari trebalo da se usaglasi sa direktivama prilikom dodjele tog ugovora, svaki ugovor koji je rezultat tog postupka će se smatrati „direktnom nezakonitom dodjelom" i biće „nepravosnažan". Ovaj koncept nepravosnažnosti je sada uveden putem izmjena i dopuna iz 2006. godine i prati seriju slučajeva u kojima je ESP utvrdio da postoje slučajevi takve direktne nezakonite dodjele i dozvolio pokretanje postupka iako možda i nije postojala faktička „odluka" koja bi bila otvorena za postupak.

Pravni ljekovi moraju biti dostupni na osnovu suštinskih i proceduralnih uslova koji nisu manje povoljni od uslova koji su primjenljivi za pravne ljekove za čisto nacionalne situacije. Mjere usvojene u saglasnosti sa direktivama o pravnim ljekovima moraju nuditi istu zaštitu koju daju nacionalne odredbe, koje su se u međuvremenu razvile, što takođe sugeriše da nacionalni postupci ne smiju da nude manje.

U skladu sa EZ-aneksima Sporazuma o vladinim nabavkama (SVN) Svjetske trgovinske organizacije, povlastice direktiva o pravnim ljekovima su takođe proširene na privredne subjekte iz država potpisnica SVN-a tako da će naručioci koji su istovremeno i naručioci u smislu SVN-a morati da garantuju iste pravne ljekove i tim subjektima u slučaju povrede primjenjivih pravila o javnim nabavkama.

2.3.2 Privremene mjere

Prvi pravni lijek koji mora da se stavi na raspolaganje je mogućnost tribunala da putem interlokutornih postupaka preduzme privremene mjere što je najranije moguće. Cilj ovih privremenih mjera može biti dvostrani:

- korekcija navodne povrede proceduralne Direktive;
- sprečavanje daljeg nanošenja štete interesima o kojima je riječ.

Mjere moraju da obuhvate najmanje dvije zaštitne mogućnosti koje odražavaju dvostrane ciljeve ovog pravnog lijeka. To su mjere suspendovanja ili obezbjeđenja suspendovanja

- postupka dodjele javnog ugovora, ili
- sprovođenja bilo kakve odluke donijete od strane naručioca.

Poslednje pravno sredstvo se može koristiti u vezi sa pravnim ljekom poništenja koje je dostupno u slučaju kada je odluka navodno donijeta protiv pravila proceduralne Direktive. Dostupnost privremenih mjera u ovim okolnostima obezbjeđuje mogućnost brzog pokretanja postupka čak i kada je donijeta odluka.

Ovo je posebno značajno u odnosu na činjenicu da povrede pravila javnih nabavki smiju da se obznane tek na kraju postupka o dodjeli ugovora kada je već donijeta odluka.

Međutim, direktive o pravnim ljekovima daju državama članicama opciju da predvide da je, nakon što je zaključen ugovor (suprotno od dodjeljen), jedina dostupna pravna mjera dodjela obeštećenja licu koje je oštećeno povredom. Svakako, u slučaju kada je ugovor dodjeljen bez ikakve usaglašenosti sa odredbama direktiva (na primjer, u slučaju nezakonite direktne dodjele ugovora), sam ugovor može da se proglasi nepravosnažnim i, u određenim okolnostima, naručilac može parično da se kazni.

Međutim, ESP takođe smatra da načelo pravnosnažnosti znači da pravna zaštita mjera za poništenje i privremenih mjera mora biti dostupna u odnosu na svaku odluku koja može da se revidira. Ovo ne bi bio slučaj kada se dodjela i zaključivanje ugovora vrše istovremeno zbog toga što ne bi postojala mogućnost da se pokrene postupak protiv dodjele ugovora prije njegovog zaključenja. Prema tome, pravo koje se daje državama članicama u skladu sa Članom 2(6) se ne može koristiti za isključenje revizije. Ovo pitanje je izbilo u prvi plan u poznatom slučaju Alcatel, koji je izmjenama i dopunama iz 2006. godine doveo do uvođenja odredbe o obaveznom periodu mirovanja nakon dodjele ugovora, u kom se omogućava nezadovoljnim privrednim subjektima da podnesu prigovor. Ovo pitanje je detaljnije razmotreno u Djelu 2.3.5.

Mogućnost dodjele suspenzivnih mjera je takođe važna u odnosu na druge predviđene mjere. Postupci revizije ne treba da imaju automatsko suspenzivno dejstvo na postupke dodjele ugovora na koje mogu da se odnose. U stvari, da li će biti suspenzivni je pitanje odluke nacionalnih vlasti, ali se u slučaju zahtjeva za privremene mjere i reviziju nezavisnom revizionom tijelu ne smije zaključivati ugovor prije kraja perioda mirovanja. Ipak, još uvek bi bilo moguće da se produži sa postupkom do tog momenta, iako bi ovo jasno predstavljalo opasnu taktiku nakon što je podnet zahtjev za reviziju.

Može da se desi da nije uvjek odgovarajuće ili potrebno da se suspenduje postupak dodjele u slučaju kada povreda može da se koriguje a da se pri tome ne naruši tok postupka. Protivteža koju nude privremene mjere stvara uslove da, u slučajevima kada je to neophodno, postupci možda nikada ne budu suspendovani.

Nudeći zaštitu privremenom olakšicom, države članice su slobodne da predvide da tijelo koje dodjeljuje takvu olakšicu može da uzme u obzir ravnotežu interesa. Pri tome se mogu uzeti u obzir vjerovatne posledice mjera za sve interese koji će vjerovatno biti oštećeni, kao i za javni interes, i može se riješiti da se ne dodjele takve mjere u slučaju kada bi njihove negativne posledice mogle da nadmaše korist.

Odluka da se ne dodjele privremene mjere ne smije biti u suprotnosti sa bilo kojim drugim potraživanjima (odnosno, mjerama za poništenje ili obeštećenje) tužioca.

2.3.3 Poništenje

Mjera za poništenje nezakonskih odluka omogućava privrednim subjektima dva sredstva postupanja.

- Na prvom mjestu, moraju postojati ovlašćenja za poništenje ili za garantovanje poništenja odluka koje su donijete nezakonski.

- Drugo, ovo obuhvata moć da se garantuje otklanjanje diskriminatornih tehničkih, ekonomskih ili finansijskih specifikacija u pozivu za podnošenje ponuda, konkursnoj dokumentaciji ili drugim dokumentima u odnosu na postupak dodjele ugovora.

Države članice mogu da predvide da osporene odluke moraju da se ponište (ili da se proglase za nezakonite, u posebnim sektorima) prije podnošenja potraživanja obeštećenja na osnovu donijete nezakonite odluke. Prema tome, nakon što je ugovor nezakonito zaključen, biće dostupni kumulativni pravni ljekovi za poništenje i obeštećenje. U drugim slučajevima u kojima države članice ne koriste ovu opciju, one mogu da predvide samo obeštećenje nakon zaključenja ugovora.

Drugi aspekt ovog pravnog ljeka ima za cilj da omogući korekciju konkursne dokumentacije koja sadrži nezakonske tehničke specifikacije ili druge kriterijume u odnosu na ekonomsku ili finansijsku sposobnost privrednih subjekata. Ovo se odnosi na sve dokumente povezane sa postupkom dodjele ugovora uključujući periodične raspise (u posebnim sektorima) i oglase o postojanju sistema kvalifikacije.

To će biti važno u praksi s obzirom na to da će nezakonitost takvih specifikacija i kriterijuma predstavljati najvidljiviju i najneposredniju indikaciju povrede proceduralne Direktive. Ovo je takođe sredstvo kojim se zajedno sa privremenom mjerom obezbeđuje usaglašenost sa Direktivom u dovoljno ranoj fazi da bi ono bilo od realne vrijednosti za privredne subjekte koji smatraju da su im šanse nepravedno uskraćene. Mogućnošću izmjene bi se takođe izbjegla nepraktičnost poništenja cijelog postupka u slučaju nezakonske specifikacije.

2.3.4 Obeštećenje

Treći pravni ljek koji mora biti dostupan je dodjela obeštećenja licu koje je oštećeno povredom. Kao što smo vidjeli, to može da bude jedini pravni lijek koji država članica može da stavi na raspolaganje nakon što je ugovor zaključen.

Direktivama o pravnim ljekovima se ne utvrđuje ništa više od dostupnosti obeštećenja. Pri tome se ne ukazuje na iznos obeštećenja ili osnovu za njihovo obračunavanje. To će biti ostavljeno nacionalnim sudovima. U većini slučajeva ovo će omogućiti privrednim subjektima koji su odbijeni kao rezultat povrede direktiva da vrate barem sredstva koja su dali za troškove za podnošenje ponude kao i izgubljeni profit ili dio izgubljenog profita.

Da bi vratili puni iznos izgubljenog profita, privredni subjekti bi teoretski trebalo da dokažu da bi dobili ugovor da nije bila napravljena povreda. U većini slučajeva, oni bi bili samo jedan između više privrednih subjekata i, osim u slučaju kriterijuma za dodjelu isključivo na osnovu najniže cijene, bilo bi veoma teško da se dokaže sa sigurnošću da bi određeni privredni subjekt dobio ugovor.

To mnogo zavisi od nacionalnog zakonodavstva. []

Odluke crnogorske Državne komisije su konačne.Protiv odluke Državne komisije može se pokrenuti upravni spor.Postupak sudske zaštite je hitan.

2.3.5 Nepravosnažnost

Kao što je ukazano, izmjenom i dopunom Direktive uveden je koncept nepravosnažnosti

ugovora. To se odnosi na slučajeve kada su ugovori dodjeljeni a da pri tome uopšte nije vođeno računa o proceduralnim direktivama. Da bi se obezbjedio adekvatan pravni lijek u ovim slučajevima, direktivama se nezakonite direktne dodjele ugovora smatraju nepravosnažnim. Ovaj koncept se primjenjuje i tamo gdje se ugovor dodjeljuje u toku postupka mirovanja ili kada je na snazi privremeni prekid zaključenja ugovora.

Ukoliko naručilac objavi obavještenje da je dodjelio ugovor pridržavajući se odredaba proceduralnih direktiva, postoji minimalni vremenski rok od 30 dana od tog datuma za pokretanje postupka. U drugim slučajevima, postojaće minimalni period od 6 mjeseci od datuma zaključenja ugovora. Države članice mogu da predvide duža vremenska ograničenja.

U skladu sa članom 122 ZJN CG, žalba se može izjaviti na:1) sadržaj i način objavljivanja poziva za javno nadmetanje;2) sadržaj poziva za nadmetanje;3) sadržaj, pojašnjenje i dostupnost tenderske dokumentacije zainteresovanim licima;4) postupak javnog otvaranja ponuda, sadržaj zapisnika o javnom otvaranju ponuda;5) zaključak o odbacivanju ponude;6) rješenje o odbijanju ponude;7) postupak vrednovanja ponuda;8) odluku o izboru najpovoljnije ponude;9) zaključak o obustavi postupka javne nabavke;10) odluku o poništenju postupka javne nabavke.

Žalba se podnosi u roku od 10 dana od dana objavljivanja poziva za javno nadmetanje, odnosno dostavljanja poziva za nadmetanje, preuzimanja odnosno otkupa ili odbijanja pojašnjenja tenderske dokumentacije, javnog otvaranja ponuda, prijema zaključka, rješenja i odluke ponuđača, odnosno zainteresovanog lica ili propuštanja radnje naručioca, kojima se povređuju prava ponuđača ili zainteresovanog lica u postupku javne nabavke.

Podnosilac žalbe koji je propustio da izjavi žalbu u roku iz stava 4 ovog člana, u slučaju iz stava 3 tač. 1, 2, 3 i 4 ovog člana, nema pravo na podnošenje žalbe u kasnijoj fazi postupka.

O podnijetoj žalbi naručilac obavještava sve učesnike u postupku javne nabavke, u roku od tri dana od dana prijema žalbe.

U zavisnosti od lokalnih zakona, poništenje potpisanog ugovora može da bude retroaktivno (odnosno, sve ugovorne obaveze, uključujući i one koje su već izvršene, treba da se prekinu, a ponuđač i naručilac moraju da dogovore svoj odnos u skladu sa lokalnim pravilima) ili potencijalno (na primjer, mogu da se ponište samo buduće i neizvršene ugovorne obaveze). U slučaju potencijalnog opoziva moraju postojati i druge kazne, kao što su novčane kazne koje se nameću naručiocu. Da bi se kaznila nezakonitost, takve kazne moraju biti odgovarajuće visine. Prilikom određivanja njihovog iznosa treba se imati u vidu težina povrede kao i ponašanje naručioca. Oštećeni ponuđač u svakom slučaju ima pravo da zatraži obeštećenje.

2.3.6 Period „mirovanja“

Nakon slučaja ***Alcatel*** gde su se postupci dodjele i zaključenja ugovora desili istovremeno, u izmjenama i dopunama Direktive su preduzete mjere da bi se obezbjedilo da privredni subjekti mogu da ospore odluku o dodjeli prije zaključenja ugovora. Način na koji se ovo vrši je da se od naručioca zatraži da omogući period mirovanja od najmanje 10 dana u toku kojih ne smije da se vrši nikakva dodjela ugovora, što će omogućiti privrednim subjektima da podnesu prigovor ukoliko smatraju da je izvršena povreda Direktiva. Desetodnevni period se primjenjuje ukoliko se saopštenja šalju telefaksom ili elektronskom poštom. Ako se koriste drugi oblici komunikacije, period iznosi 15 dana. Na ovaj način se privrednim subjektima daje značajna mogućnost i vrijeme da identifikuju, ispitaju i da se požale na moguće povrede prije nego što bude prekasno. Naručilac više neće biti u stanju da žuri da potpiše ugovor sa uspešnim privrednim subjektom da bi izbjegao pokretanje postupka protiv dodjele

Odredba o mirovanju funkcioniše na više nivoa:

- u odnosu na ugovore koji se dodjeljuju u skladu sa direktivama, uvođenjem perioda mirovanja od 10 kalendarskih dana između datuma kada je privrednom subjektu dato osnovano obrazloženje odluke o dodjeli i zaključenja ugovora;

Važno je imati u vidu da vrijeme počinje da teče od datuma osnovanog obrazloženja, odnosno obavještenja od strane naručioca u kojem se daju razlozi za dodjelu ugovora i odbijanje određenih ponuda – upamtite da privredni subjekti mogu da zatraže informacije o razlozima za diskvalifikaciju i/ili odbijanje ponude i da se one moraju dostaviti najkasnije za 15 dana.

- u odnosu na ugovore koji su dodjeljeni direktno bez usaglašavanja sa procedurama direktiva (odnosno u slučaju kada naručilac smatra da se direktive ne primjenjuju), uvođenjem perioda mirovanja od 10 kalendarskih dana, osim u slučajevima isključive hitnosti, između datuma kada su naručioci obezbjedili „zadovoljavajuću“ javnost odluke o dodjeli, putem jednostavnog obavještenja o dodjeli, i zaključenja ugovora;
- u odnosu na ugovore koji su zaključeni u toku perioda mirovanja, uvođenjem koncepta nepravosnažnosti zaključenja ugovora.

Na državama članicama je da odluče šta ovo znači u njihovom pravnom sistemu, ali za privredne subjekte to znači da će biti u mogućnosti da ospore nezakonite ugovore čak i nakon njihovog potpisivanja.

2.4 KOREKTIVNI MEHANIZAM KOMISIJE

Član 3 direktiva o pravnim ljekovima sadrži odredbe koje se odnose na specifičnu primjenu opšteg ovlašćenja Komisije da vrši nadzor u skladu sa članom 226. Ugovora, što je već razmotreno. Ovo daje Komisiji eksplicitna ovlašćenja da interveniše u bilo koje vrijeme (prije ili nakon zaključenja ugovora – prije izmjena i dopuna od 2006. godine, ona je mogla da djeluje samo prije zaključenja ugovora). Ona će intervenisati kada smatra da postoji „ozbiljno kršenje“ odredaba Zajednice u oblasti javne nabavke u toku postupka dodjele ugovora koji potpadaju u područje primjene proceduralne Direktive (prije izmjena 2006. godine, ona je mogla da interveniše samo ako bi uočila „jasno i manifestovano“ kršenje). Komisija obavještava državu članicu i predmetnog naručioca o razlozima koji su doveli do njenog zaključka da je izvršena takva povreda i traži njenu korekciju.

Državi članici, a ne naručiocu, biće dat „razuman period“ (prethodno, ovaj period je iznosio 21 dan) od datuma prijema takvog obavještenja da dostavi Komisiji jednu od sledeće tri stvari:

- potvrdu da je povreda korigovana;
- osnovano obrazloženje u odnosu na razloge zašto nije napravljena korekcija;
- obaveštenje da je postupak dodjele ugovora suspendovan od strane naručioca na sopstvenu inicijativu ili na osnovu privremene mjere koja je odobrena u skladu sa ovlašćenjima datim direktivama o pravnim

ljekovima.

U slučaju da se država članica prilikom objašnjenja zašto nije izvršena korekcija osloni na drugu alternativu, ona se može pozvati na činjenicu da je navodno kršenje već predmet sudskog postupka ili da je odluka revizionog tijela u fazi provjere koju vrši nezavisno tijelo osnovano u tu svrhu. Kada se država članica poziva na ovu odredbu, ona mora informisati Komisiju o rezultatima ovih postupaka čim ih sazna.

U slučaju kada država članica obaveštava Komisiju da je postupak dodjele ugovora suspendovan, Komisija mora biti obaveštena o prestanku suspenzije ili o početku novog postupka za dodjelu ugovora koji se u cijelosti ili djelimično odnosi na isti predmet ugovora. Ovo obavještenje takođe mora sadržati i informaciju da je navodna povreda korigovana ili, ako nije, osnovano obrazloženje sa razlozima zašto to nije urađeno.

U slučaju kada se predmetna država članica pravilno ne pridržava ovih postupaka, na primjer, tako da ne šalje traženu informaciju ili zahtjevano obrazloženje, ili kada Komisija nije zadovoljna dobijenim odgovorima, Komisija će moći da otpočne postupak u skladu sa članom 226. Ugovora. Znači, uloga Komisije ostaje nenarušena i privredni subjekti se mogu pozvati na nju kako bi zaštitili svoja prava koja su istovremeno ugrožena nepoštovanjem proceduralnih direktiva ili nemogućnošću domaćih sudova da zaštite ova prava. Prema tome, i budnost subjekata u odnosu na pravo Zajednice takođe ostaje važan faktor u zaštiti njihovih sopstvenih prava.

Državna komisija je samostalno i nezavisno pravno lice.Zabranjen je svaki oblik uticaja na rad Državne komisije.Zabranjena je svaka upotreba javnih ovlašćenja, sredstava javnog informisanja, kao i javno istupanje radi uticaja na tok i ishod postupka pred Državnom komisijom.Sredstva za rad Državne komisije obezbjeđuju se u budžetu Crne Gore.Državna komisija ima predsjednika i četiri člana koji vrše funkciju profesionalno.Predsjednik i članovi Državne komisije ne mogu vršiti drugu javnu funkciju, niti profesionalno obavljati drugu djelatnost.Predsjednika i članove Državne komisije imenuje Vlada, na osnovu javnog konkursa. Za predsjednika Državne komisije može biti imenovano lice koje je diplomirani pravnik sa položenim pravosudnim ispitom, sa najmanje osam godina radnog iskustva ili najmanje pet godina radnog iskustva u oblasti javnih nabavki.Za člana Državne komisije može biti imenovano lice koje je diplomirani pravnik sa položenim stručnim ispitom za rad u državnim organima, sa najmanje pet godina radnog iskustva ili najmanje pet godina radnog iskustva u oblasti javnih nabavki.Predsjednik i članovi Državne komisije imenuju se na period od pet godina i mogu biti ponovo imenovani.Državna komisija:1) razmatra i odlučuje po žalbama izjavljenim u postupcima javnih nabavki;2) ispituje u žalbenom postupku pravilnost primjene ovog zakona i predlaže i preduzima mjere za otklanjanje nepravilnosti u postupcima javnih nabavki;3) odlučuje o zahtjevima naručilaca o nastavku postupka javne nabavke kada je izjavljena žalba u skladu sa ovim zakonom;4) odlučuje o zahtjevima u pogledu troškova postupka;5) prati sprovođenje odluka u skladu sa članom 132 stav 5 ovog zakona i preduzima mjere u skladu sa zakonom;6) vrši kontrolu postupaka javnih nabavki vrijednosti preko 500.000 EUR-a;7) sarađuje i vrši razmjenu informacija u oblasti javnih nabavki sa nadležnim organima drugih država;8) donosi poslovnik o radu;9) vrši i druge poslove u skladu sa ovim zakonom.Predsjednik Državne komisije zastupa Državnu komisiju i rukovodi njenim radom.Državna komisija odlučuje o žalbama i drugim pitanjima iz svoje nadležnosti većinom glasova od ukupnog broja članova.Sjednice Državne komisije nijesu javne.Način rada Državne komisije bliže se uređuju poslovnikom o radu.Državna komisija ima stručnu službu koja vrši stručne i administrativno-tehničke poslove neophodne za Državnu komisiju.Stručnom službom rukovodi sekretar Državne komisije. Sekretar Državne komisije za svoj rad odgovara predsjedniku i članovima Državne komisije.Sekretara Državne komisije, na predlog predsjednika Državne komisije, postavlja Državna komisija.Za sekretara Državne Komisije može biti postavljeno lice koje je diplomirani pravnik sa položenim stručnim ispitom za rad u državnim organima, koje ima najmanje pet godina radnog iskustva u oblasti javnih nabavki.Organizacija i sistematizacija stručne službe Državne komisije uređuje se aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, koji utvrđuje Državna komisija, uz saglasnost Vlade.Na zaposlene u stručnoj službi Državne komisije primjenjuju se propisi o državnim službenicima i namještenicima.Državna komisija podnosi Skupštini na usvajanje godišnji izvještaj, najkasnije do 30. juna tekuće za prethodnu godinu.Mandat predsjednika i člana Državne komisije prestaje:1) istekom vremena na koje je imenovan; 2) na lični zahtjev;3) razrješenjem.Predsjednik i član Državne komisije će se razriješiti, ako:1) je osuđen za krivično djelo na bezuslovnu kaznu zatvora u trajanju od najmanje šest mjeseci ili ako je osuđen za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje funkcije;2) je pravosnažnom odlukom lišen poslovne sposobnosti;3) vrši drugu javnu funkciju ili profesionalno obavlja drugu djelatnost;4) se ne usvoji godišnji izvještaj iz člana 142 ovog zakona;5) je u nemogućnosti da

izvršava svoje obaveze u periodu dužem od šest mjeseci;6) ne izvršava ili nesavjesno, neblagovremeno ili nemarno vrši službene obaveze. Internet stranica:www.kontrola-nabavki.me.

Poglavlje H 7: "Pokretanje postupka zbog povrede pravila javnih nabavki"

pitanje 1(preuzeto iz Modula F ODJELJAK 3) Blagovremeno podnijeta žalba prekida sve dalje aktivnosti naručioca (tip br. 1) odgovori> TAČNO NETAČNO . Tačni odgovori TAČNO Povratne informacije za tačan odgovor vidjeti Modul H 7 poglavlje 2.1.

pitanje 2 (preuzeto iz Modula F ODJELJAK 3) Da li Državna komisija može da odobri nastavak postupka javne nabavke na zahtjev naručioca (tip br. 1) odgovori TAČNO NETAČNO . Tačni odgovori TAČNO

Povratne informacije za tačan odgovor vidjeti Modul H 7 poglavlje 2.1.

pitanje 3 (preuzeto iz Modula F ODJELJAK 3) (tip br. 2) Žalba se podnosi u roku ododgovori> 10 dana 15 dana 8 dana

Tačan odgovor 10 dana Povratne informacije za tačan odgovor vidjeti Modul H 7 poglavlje 2.1.

pitanje 4 (preuzeto iz Modula F ODJELJAK 3) Državna komisija je samostalno I nezavisno pravno lice (tip br. 1)

odgovori Tačno netačno . Tačan odgovor Tačno

Povratne informacije za tačan odgovor vidjeti Modul H 7 poglavlje 2.1.

pitanje 5

(preuzeto iz Modula F ODJELJAK 3) Rok za rješavanje po žalbi je (tip br. 3)

odgovori >15 dana> Rok od 15 dana može se produžiti najviše za 10 dana u slučaju potrebe angažovanja vještaka, pribavljanja mišljenja nadležnih organa I obimnosti dokumentacije u postupku javne nabavke, o čemu se obavještavaju podnosilav žalbe I naručilac> 30 dana

Tačni odgovori 15 dana

Rok od 15 dana može se produžiti najviše za 10 dana u slučaju potrebe angažovanja vještaka, pribavljanja mišljenja nadležnih organa I obimnosti dokumentacije u postupku javne nabavke, o čemu se obavještavaju podnosilav žalbe I naručilac

Povratne informacije za tačan odgovor vidjeti Modul H 7 poglavlje 2.1.

pitanje 6 (preuzeto iz Modula F ODJELJAK 3) Sastav Državne Komisije – Državna komisija ima (tip br. 2)

odgovori> Predsjednika i 4 člana

Predsjednika I 2 člana

Predsjednika I 6 članova

Tačan odgovor Predsjednika i 4 člana

Povratne informacije za tačan odgovor vidjeti Modul H 7 poglavlje 2.1.